

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΟΜΟΥ ΣΑΜΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑ: «ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ»

Υπεύθυνοι Νηπιαγωγοί: ΙΚΑΡΙΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΑΔΗΜΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΧΩΡΑΣ
ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2009-2010

ΣΤΟΧΟΙ:

Το θέμα του προγράμματος «Μουσική και μουσικά όργανα» εντάσσεται στο «Πρόγραμμα σχεδιασμού και ανάπτυξης δραστηριοτήτων Πολιτιστικής Αγωγής» και στην υλοποίηση του εμπλέκονται όλοι οι τομείς του Αναλυτικού Προγράμματος.

Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος είναι:

1. Να συνειδητοποιήσουν σταδιακά το φωνημικό χαρακτήρα της γλώσσας και να διακρίνουν τα φωνήματα ως συστατικά των λέξεων τραγουδώντας διάφορα γνωστά τραγουδάκια.
2. Να μεταφέρουν τις εμπειρίες τους για τα διάφορα μουσικά όργανα που γνωρίζουν και να γνωρίσουν καινούρια μέσα από κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό.
3. Να εκφράσουν την προτίμηση τους σε κάποιο μουσικό όργανο αιτιολογώντας την.
4. Να γνωρίσουν τον ειδικό τρόπο γραφής της μουσικής.
5. Να αντιληφθούν ότι η εικόνα μεταφέρει ένα μήνυμα και να αντιστοιχίσουν τη λέξη ενός μουσικού οργάνου με την εικόνα του.
6. Να απολαύσουν την αφήγηση ιστοριών σχετικές με το θέμα
7. Να αναζητήσουν και να εντοπίσουν στο χάρτη της Ελλάδας την περιοχή από την οποία προέρχεται η παραδοσιακή μουσική που άκουσαν
8. Να αναγνωρίσουν μουσικά όργανα και μουσικές από άλλες χώρες και λαούς
9. Να γνωρίσουν τα υλικά από τα οποία είναι φτιαγμένα τα μουσικά όργανα
10. Να αναζητήσουν στο διαδίκτυο με τη βοήθεια της νηπιαγωγού εικόνες μουσικών οργάνων
11. Να παίξουν παιχνίδια στον Η/Υ σχετικά με το θέμα
12. Να ταξινομήσουν εικόνες μουσικών οργάνων με βάση την κατηγορία στην οποία ανήκουν
13. Να απεικονίσουν σε πίνακα τα μουσικά όργανα που προτιμούν και να διαπιστώσουν το δημοφιλέστερο
14. Να κατασκευάσουν με άχρηστα υλικά μουσικά όργανα
15. Να αποδώσουν με παντομίμα τις κινήσεις που κάνουμε για να παίξουμε ένα μουσικό όργανο
16. Να ακούσουν διαφορετικά είδη ελληνικής μουσικής, παραδοσιακής και έντεχνης, και να παρατηρήσουν τις ιδιαιτερότητες τους ως προς το ρυθμό και τη μελωδία
17. Να ακούσουν μουσικές από διαφορετικές περιοχές του κόσμου και να εκφράσουν συναισθήματα που τους προκαλούν
18. Να εκτελέσουν ρυθμικά και μελωδικά πρότυπα
19. Να συνοδεύσουν τα αγαπημένα τους τραγούδια με τα μουσικά όργανα της τάξης και με ήχους που μπορούν να παραγάγουν με το σώμα τους
20. Να γνωρίσουν τα παραδοσιακά μουσικά όργανα
21. Να πειραματιστούν με την ένταση της μουσικής
22. Να παίξουν το παιχνίδι «ο Μασέστρος»
23. Να ανταποκριθούν με την κίνηση σε διαφορετικούς ρυθμούς μουσικής
24. Να μάθουν να ξεχωρίσουν τον ήχο από τον μουσικό ήχο
25. Να έρθουν σε επαφή με διάφορες έννοιες της μουσικής π.χ ένταση, ρυθμός, παύση κ.λ.π

ΑΦΟΡΜΗΣΗ:

Η περίοδος των Χριστουγέννων είναι γεμάτη μουσικές. Τι είναι όμως η μουσική; Ποιοι τη δημιουργούν; Τι είναι και ποια είναι τα μουσικά όργανα, πώς τα ονομάζουμε και πώς τα χρησιμοποιούμε; Που μαθαίνει κανείς μουσική; Πόσο διαφορετική μπορεί να είναι η μουσική;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

- Με αφορμή τους πίνακες του Θεόφιλου «Λίμνιος Κεχαγιάς», «Η Άρκτος Χορεύτρια» και «Ποιμένες της Χειμμάρας», συζητάμε για τα μουσικά όργανα που παρατηρούμε στους πίνακες, το πώς βγάζουν τον ήχο και για ποιο λόγο τα χρησιμοποιούμε και φτιάχνουμε το ιστόγραμμα του προγράμματος που θα ασχοληθούμε με τίτλο «Μουσική και μουσικά όργανα»
- Μουσικοκινητικό παιχνίδι: ρυθμός και κίνηση.
Τα παιδιά όταν ακούν το ταμπουρίνο κάνουν τα λαγουδάκια, όταν ακούν το ντέφι κάνουν το αεροπλάνο, όταν ακούν τα κουδουνάκια μιμούνται τις πεταλούδες και όταν ακούν τη μαράκα μιμούνται τα σκουληκάκια. Το παιχνίδι επαναλαμβάνεται πολλές φορές
- Μουσικοκινητικές ασκήσεις με μπαλόνια (με αφορμή τα Γενέθλια ενός νηπίου)
- Μαθαίνουμε τραγούδια για την επέτειο της 17 Νοέμβρη και συζητάμε το στίχο και το ρυθμό τους.
- Λέμε το γλωσσοδέτη «Καλημέρα Καμηλάρη, καμηλάρη Καλημέρα» με τη συνοδεία μουσικών οργάνων. Στη συνέχεια αντικαθιστούμε το «Καλημέρα» με το «Καληνύχτα» και κάνουμε το ίδιο. Τέλος χωριζόμαστε σε δύο ομάδες-ορχήστρες, στην ομάδα του «Καλημέρα» και την ομάδα του «Καληνύχτα». Αναλόγως με το ποια λέξη θα ακουστεί, παίζει και η αντίστοιχη ομάδα- ορχήστρα.
- Γνωριμία με τα μουσικά όργανα της τάξης μας. πώς ονομάζονται και πώς παράγεται ο ήχος. Κατηγοριοποίηση τους σε κρουστά, πνευστά και έγχορδα.
- Παρατηρούμε τον πίνακα ζωγραφικής του Νικηφόρου λύτρα «Τα Κάλαντα». Συζητάμε για τα μουσικά όργανα που παρατηρούμε, αν τα γνωρίζουμε και που τα χρησιμοποιούμε.
- Μαθαίνουμε Χριστουγεννιάτικα τραγούδια

- Μουσικοκινητικό παιχνίδι με στεφάνια και φωνήματα: Βάζω μέσα σε κάθε στεφάνι ένα χαρτάκι με ένα φώνημα, όσο παίζει η μουσική τα παιδιά χορεύουν γύρω από τα στεφάνια, όταν σταματήσει η μουσική μπαίνουν σ' ένα στεφάνι και λένε μια λέξη που αρχίζει από το αντίστοιχο φώνημα.
- Διαβάζουμε το βιβλίο «Ακούω» σειρά ΑΙΣΘΗΣΕΙΣ, εκδ. Μοντέρνοι Καιροί. και συζητάμε την έννοια της λέξης «ακούω», με ποια αίσθηση ακούω τους ήχους και με ποιο όργανο του σώματος μου. Στη συνέχεια, αναφερόμαστε στην έννοια του ήχου, παράγουμε και βρίσκουμε ήχους στον περιβάλλοντα χώρο και τους διαχωρίζουμε από τους μουσικούς ήχους.
- Μουσικοκινητικό παιχνίδι: Έχουμε 4-5 διαφορετικά όργανα που αντιστοιχούν σε 4-5 παιδιά. Κάθε παιδί, όταν ακούει το μουσικό όργανο που έχει συμφωνηθεί πώς είναι «δικό του», προχωράει τόσα βήματα όσα ο αριθμός των χτύπων που άκουσε στο όργανο του.
- Εκμάθηση τραγουδιού «Δώδεκα μήνες αθλητές» (με αφορμή την αναφορά στον κύκλο του Χρόνου)
- Μουσικοκινητικό παιχνίδι «Οι 4 εποχές». Τα νήπια χωρίζονται σε 4 ομάδες-εποχές. Σε κάθε ομάδα-εποχή αντιστοιχεί ένα μουσικό όργανο (Καλοκαίρι-μαράκες, Άνοιξη- Ντέφι, Φθινόπωρο- κουδουνάκια, Χειμώνας- ταμπουρίνο). Όταν χτυπήσουμε ένα μουσικό όργανο, σηκώνεται η αντίστοιχη ομάδα-εποχή και χορεύει γύρω από το στεφάνι. Το παιχνίδι συνεχίζεται με τον ίδιο τρόπο και με τις άλλες εποχές, ώσπου τα παιδιά να αντιληφθούν τη διαδοχή των εποχών. Στην παύση του ήχου η ομάδα-εποχή που χόρευε γύρω από το στεφάνι κάθεται κάτω και σηκώνεται- «ξυπνάει» η εποχή που ακούει το δικό της μουσικό όργανο.
- Μουσικοκινητικό παιχνίδι «ένα ταξίδι στις 4 εποχές»: Διαβάζουμε τη ιστορία «Ένα ταξίδι στις 4 εποχές» και συζητάμε, στη συνέχεια κάνουμε μουσικοκινητική αναπαράσταση της ιστορίας που ακούσαμε (ακούμε μουσικά κομμάτια και τα ταιριάζουμε σε κάθε εποχή. Όταν παίζει η μουσική της κάθε εποχής τα παιδιά αναπαριστούν τα γεγονότα που συμβαίνουν την εποχή αυτή ανάλογα με την ιστορία που διαβάσαμε)
- Φύλλο εργασίας: «Μετρώ τα οργανάκια και κυκλώνω το σωστό αριθμό».
- Παιχνίδι: «Η φυσούνα». Τα νήπια τραγουδάνε ένα πολύ γνωστό τους τραγούδι
- (π. χ. Βγαίνει η βαρκούλα). Στη συνέχεια παροτρύνουμε τα παιδιά να τραγουδήσουν χωρίς λόγια χρησιμοποιώντας μια συλλαβή (π.χ. λα). Όταν μπορούν να το τραγουδάνε με «λα», η νηπιαγωγός ανοίγοντας τα χέρια της ζητάει από τα παιδιά να λένε το τραγούδι δυνατά και κλείνοντας τα να λένε το τραγούδι σιγανά.

Αυτές οι εναλλαγές γίνονται σε συγκεκριμένα σημεία του τραγουδιού. Στην αρχή, στα χωρίσματα των προτάσεων του κειμένου και αργότερα, μπορεί να κάνει τις εναλλαγές σε λιγότερο αναμενόμενα σημεία του τραγουδιού. Επίσης, μπορούν να γίνουν σταδιακά εναλλαγές της έντασης ανοίγοντας και κλείνοντας τα χέρια αργά.

- Ξαναθυμόμαστε τα μουσικά όργανα της τάξης μας, τα ονόματά τους, πώς παίζονται και ακούμε τον ήχο τους. Στη συνέχεια, ηχογραφούμε τους ήχους των μουσικών οργάνων και προσπαθούμε να τους αναγνωρίσουμε ακούγοντας τους από το κασετόφωνο.
- Παιχνίδι «Το κρυφτό»: Η νηπιαγωγός κρύβεται πίσω από ένα στρώμα γυμναστικής όρθιο μαζί με τα μουσικά όργανα. Παίζει ένα- ένα τα όργανα και ζητάει από τα νήπια να τα αναγνωρίσουν.
- Παιχνίδι «Ηχοχρωματο- τυφλόμυγα»: Η νηπιαγωγός ζητάει από τα νήπια να σκορπιστούν με τα όργανα στα χέρια σε διαφορετικά σημεία του χώρου και κλείνει τα μάτια ενός παιδιού. Δείχνει ένα παιδί κι αυτό αρχίζει να παίζει το μουσικό του όργανο. Το παιδί που δε βλέπει κατευθύνεται προς τη μεριά του ήχου μέχρι να φτάσει στο παιδί που παράγει τον ήχο. Η νηπιαγωγός στη συνέχεια, δείχνει δύο παιδιά ταυτοχρόνως.
- Παιχνίδι «Βήμα- βήμα»: Διασκορπίζουμε στο χώρο διάφορα μουσικά όργανα, όσο παίζει η μουσική τα νήπια χορεύουν και όταν σταματά η μουσική παίρνουν ένα μουσικό όργανο και παίζουν.
- Μαθαίνουμε διάφορα αποκριάτικα παιδικά τραγούδια («Χαραλάμπης», «Μια γριά μπαμπόγρια», «Παντρεύουνε τον κάβουρα» κ.α.)
- Κατασκευή μουσικού οργάνου από κουτί και όσπρια (με τη μορφή «κλόουν»)
- Ακούω τη μουσικό- ιστορία «Πού πήγε το Χαμόγελο του Αρλεκίνου» και συζητώ
- Μουσικοκινητικά παιχνίδια με οδηγίες: «Μασκαράδες όλοι εδώ», «Φτιάχνω ένα μασκαρά», «έχω ένα μυστικό».
- Ακούμε μουσική των ινδιάνων από CD, βλέπουμε και γνωρίζουμε μουσικά τους όργανα (σείστρο, τύμπανο, μουσική βροχή)
- Κατασκευή μουσικού οργάνου «Μουσική Βροχή» (Από ρολό χαρτί αλουμινόχαρτου, όσπρια και καρφιά)
- Στο αποκριάτικο πάρτυ του νηπιαγωγείου, μαθαίνουμε και χορεύουμε διάφορους χορούς («Κερκυραϊκός», «Λαμπάντα», «Μπάρμπα Μαθιός», «Ακαζού», «Καστοριανός» κ.α.) και συζητάμε τη διαφορά στο ρυθμό τους, προσπαθώντας να τα κατηγοριοποιήσουμε ανάλογα με αυτό.

- Μουσικό παιχνίδι «Χαρωπά τα οργανάκια μου χτυπώ»: Τα νήπια κρατούν το καθένα από ένα μουσικό όργανο. Στην αρχή τραγουδάμε όλη μαζί το γνωστό τραγουδάκι «Χαρωπά τα δυο μου χέρια τα χτυπώ...», στη συνέχεια αντικαθιστούμε τα μέρη τους σώματος με τη λέξη «οργανάκια» και το τραγούδι γίνεται «χαρωπά τα οργανάκια μου χτυπώ». Τα νήπια τραγουδούν το τραγουδάκι και στη φράση αυτή παίρνουν τα μουσικά τους όργανα και παίζουν στο ρυθμό.
- Πίνακας κατηγοριοποίησης μουσικών οργάνων (κρουστά- πνευστά- έγχορδα)
- Παιχνίδι «Οι Μουσικοί»: όσο παίζει η μουσική τα νήπια χορεύουν στο ρυθμό, όταν σταματήσει αναπαριστούν ότι παίζουν ένα μουσικό όργανο.
- Παρατηρούμε εικόνες από το βιβλίο «Εικόνες από τη μουσική» και συζητάμε για το ποιους ήχους θα μπορούσαμε να διακρίνουμε
- Παιχνίδι μαντέματος των ήχων που ακούμε: κλείνουμε τα μάτια και κάνουμε απόλυτη ησυχία, προσπαθώντας να αναγνωρίσουμε ήχους που ακούμε. Στη συνέχεια, το παιχνίδι γίνεται πιο δύσκολο. Κάποιο παιδί πρέπει να σηκωθεί και να κάνει κάτι παράγοντας ήχους, τότε τα παιδιά που έχουν κλειστά τα μάτια πρέπει να μαντέψουν τις κινήσεις που έκανε.
- Ψάχνουμε στο Διαδίκτυο διάφορους ήχους, τους ακούμε και μαντεύουμε τι ακούσαμε
- Κατασκευή πίνακα: «ποιο μουσικό όργανο μου αρέσει περισσότερο».
- Βλέπουμε στον Η/Υ διάφορα μουσικά όργανα της Ελλάδας και ακούμε τον ήχο τους
- Παιχνίδι μαντέματος των μουσικών οργάνων που πιάνω: Μέσα σε ένα σάκο βάζω διάφορα μουσικά όργανα και τα παιδιά, ένα-ένα πιάνοντας ένα μουσικό όργανο με κλειστά μάτια, προσπαθεί να αναγνωρίσει ποιο μουσικό όργανο έπιασε.
- Παιχνίδια στον Η/Υ «Kid e- pedia»: - Αναγνωρίζω αν αυτό που ακούω είναι μουσική και κάνω κλικ στο «ΝΑΙ» ή στο «ΟΧΙ».
 - Είδη μουσικής: Τι είδος μουσικής είναι αυτό που ακούω
 - Μουσική και εικόνες: ακούω τη μουσική και επιλέγω την εικόνα στην οποία ταιριάζει η μουσική που άκουσα
 - Ακούω και κάνω κλικ στο μουσικό όργανο που άκουσα.
- Βλέπουμε στον Η/Υ μια συναυλία κλασικής μουσικής και αναφερόμαστε στη λέξη «Μαέστρος». Τι είναι και παίζουν και για ποιο λόγο υπάρχει. Στη συνέχεια, παίζουμε το παιχνίδι «Ο Μαέστρος»: Τα παιδιά τραγουδούν και στη συνέχεια

παίζουν το μουσικό όργανο που κρατούν, ανάλογα με τις οδηγίες του «Μαέστρου».

- Μουσική και συναισθήματα: Ακούμε και ταιριάζουμε διάφορα μουσικά κομμάτια με το συναίσθημα που μας προκαλούν.
- Παιχνίδι «Η Παλέτα με τα Ηχοχρώματα»: Τα νήπια κάνουν ένα κύκλο κρατώντας στα χέρια τους από ένα μουσικό όργανο, παράγουν ήχο με όποιο τρόπο αυτά θέλουν και στη συνέχεια όλοι μαζί προσπαθούν να κάνουν μια πιθανή σύνδεση των μουσικών οργάνων με χρώματα (π.χ. το τύμπανο έχει το καφέ, το τρίγωνο το κίτρινο κ.ο.κ). –Αυτό γίνεται αφού ακούσουμε πολλές φορές τον ήχο του κάθε μουσικού οργάνου- Όταν έχουμε βρει χρώματα για όλα τα όργανα, η νηπιαγωγός κρύβει ξυλομπογιές πίσω από την πλάτη της και δείχνει ένα- ένα τα χρώματα. Έτσι τα νήπια παίζουν τα αντίστοιχα όργανα. Μετά, μπορεί να δείχνει περισσότερα χρώματα μαζί και τέλος όλα.
- Παιχνίδι «Παρτιτούρα των χρωμάτων»: Η νηπιαγωγός αφού έχει μοιράσει τα όργανα στα παιδιά, χρωματίζει μικρά χαρτιά με τα όργανα που έχουν επιλέξει τα παιδιά για το κάθε όργανο. Μετά τα βάζει στη σειρά και δείχνει με ένα μολύβι ένα- ένα τα χαρτιά με τη σειρά, ζητώντας από τα παιδιά να παίζουν όταν το χρώμα που δείχνει αντιστοιχεί στο όργανο τους. Τέλος, έχοντας παίξει αρκετές διαφορετικές σειρές χρωμάτων-ήχων , βάζει τα χαρτιά σε δύο σειρές, τη μία κάτω από την άλλη. Τα παιδιά των οποίων τα χρώματα- ήχοι βρίσκονται το ένα κάτω από το άλλο παίζουν μαζί.
- Μαθαίνουμε το «Τραγούδι της Αλφαβήτας»
- Παίζουμε μουσικοκινητικά παιχνίδια με κορδέλες
- Ακούμε και μαθαίνουμε το τραγούδι «Όταν πήγα κυρά μου στο Χασάπη», γνωριμία με τη μουσικό Δόμνα Σαμίου και το είδος της μουσικής που ακούμε.
- Ανάγνωση παραμυθιού «Ο Δράκος που ήθελε να γίνει τραγουδιστής» της Μαριάννα Κάτρα- συζήτηση.
- Διαβάζουμε «Χελιδονίσματα» της άνοιξης και συζητάμε: Τι λένε και σαν τη μοιάζουν; Τα Χελιδονίσματα είναι τα κάλαντα της Άνοιξης, πότε άλλοτε ακούμε κάλαντα; Παρατηρούμε ομοιότητες και διαφορές. Τραγουδάμε και λέμε πώς μπορούμε να συνοδέψουμε τα «Χελιδονίσματα» (με παλαμάκια, χτυπώντας τα πόδια μας, με μουσικά όργανα)- Με ποιο μουσικό όργανο θα ταίριαζε να τα συνοδέψουμε; Αποφασίζουμε και τραγουδάμε με τη συνοδεία των μουσικών οργάνων που αποφασίσαμε.
- Κατασκευή μουσικού οργάνου «Τύμπανο» (από μεταλλικό κουτί και μπαλόνια)

- Μουσικοκινητικό παιχνίδι με φωνήματα «οι μουσικές καρέκλες»: Στην πλάτη κάθε καρέκλας υπάρχει μια συλλαβή. Όσο παίζει η μουσική τα νήπια κινούνται γύρω από τις καρέκλες, όταν σταματά η μουσική κάθονται σε μια καρέκλα και προσπαθούν να βρουν μια λέξη που ξεκινά από τη συλλαβή της καρέκλας τους. Χάνει όποιος δεν καταφέρει να βρει λέξη.
- Τραγούδι «Η μουσική», συζήτηση. Μαθαίνουμε μέσα από το τραγούδι τις νότες της μουσικής.
- Μουσικό παιχνίδι: με την κίνηση του χεριού η νηπιαγωγός δείχνει τα παρακάτω σχήματα:

Συγχρόνως τραγουδάει «όσοο» ή «ούουουου» τον ήχο που ανεβαίνει, που κατεβαίνει, που ανεβαίνει και στη συνέχεια κατεβαίνει, και το αντίθετο. Τα παιδιά μιμούνται την κίνηση και τη φωνή του. Στη συνέχεια ζωγραφίζει τα παραπάνω σχήματα σε ένα μεγάλο χαρτόνι και δείχνει ποιο σχήμα ταιριάζει σε ποιο ηχητικό αποτέλεσμα. Αφού τραγουδήσουν αρκετές φορές τα ηχητικά σχήματα, τότε πια η νηπιαγωγός τους τραγουδάει ένα από αυτά και τους ζητάει να βρουν ποιο είναι. Μετά τους δείχνει ένα από τα σχήματα και τους ζητάει να τραγουδήσουν την αντίστοιχη μελωδική γραμμή.

- Μουσικό παιχνίδι «μουσική πολυκατοικία»: Η νηπιαγωγός χωρίζει το σώμα του σε τρία επίπεδα που αποκαλεί ορόφους. Ο 1^{ος} στο ύψος της κοιλιάς, ο 2^{ος} στο ύψος του στήθους και ο 3^{ος} στο ύψος του μετώπου. Κάθε όροφος έχει και τον δικό του ήχο (π. χ. η νότα «φα» αντιστοιχεί στον 1^ο όροφο, η νότα «σολ» στο 2^ο και η νότα «λα» στον 3^ο όροφο). Το αρχικό στάδιο είναι η μίμηση, δηλαδή τα νήπια κάνουν ότι κάνει η νηπιαγωγός. Μετά, η νηπιαγωγός τραγουδάει διάφορους συνδυασμούς αυτών των νοτών και τα νήπια προσπαθούν να βρουν τους αντίστοιχους ορόφους στο σώμα τους. Τέλος, η νηπιαγωγός δείχνει τους ορόφους και τα νήπια τραγουδάνε τους αντίστοιχους ήχους.
- Μουσικό παιχνίδι «Η χορωδία των γραμμάτων»: Η νηπιαγωγός ζητάει από τα νήπια να σκεφτούν ένα γράμμα και τα χωρίζει σε ομάδες (π. χ. η ομάδα του «ε», η ομάδα του «α» κ.λ.π.). Στη συνέχεια, τους δείχνει με κινήσεις του χεριού πότε θα λένε το γράμμα τους, δείχνοντας τους επίσης τη διάρκεια. Πιο αναλυτικά; Η νηπιαγωγός στέκεται μπροστά από την κάθε ομάδα ανοίγοντας την παλάμη της. Η ομάδα αρχίζει να λέει το γράμμα της, ενώ κλείνοντας την παλάμη της η ομάδα σταματάει. Στη συνέχεια, η νηπιαγωγός δείχνει την μια ομάδα μετά την άλλη κάνοντας παιχνίδια με τη διάρκεια. Τέλος, δείχνει μια ομάδα για πολλή ώρα μια ομάδα και ταυτόχρονα με το άλλο χέρι δείχνει για λίγο άλλες ομάδες. Έτσι το παιδί εξασκείται στο να ακούει και συγχρόνως να εκτελεί.
- Μουσικοκινητικό παιχνίδι «Ο χορός της αρκούδας»: Ακρόαση ιστορίας και μουσικοκινητική αναπαράσταση της (βιβλίο «ΜΕΛΟΜΥΘΙΑ», Γ. Σακελλαρίδη)

- Γνωριμία με την ένταση του ήχου: Οι «Δυνατοί» και οι «Σιγανοί» ήχοι- Αναγνώριση τους- Σειροθέτηση εικόνων ανάλογα με τον ήχο (από τον πιο σιγανό στον πιο δυνατό)
- Τραγούδι «Ο Φόρτε δυνατός και η πιάνο σιγανή» (Θεοδωρίδη)- Συζήτηση για το τραγούδι και τη μουσική του. Παιχνίδι: τραγουδάμε ανάλογα με το ρόλο που έχουμε (κάποιοι είναι ο «Φόρτε Δυνατός» και κάποιοι η «Πιάνο σιγανή»).
- Παιχνίδι για την ένταση του ήχου: Τα νήπια σκορπίζονται στην αίθουσα και περπατούν ανάλογα με την ένταση του ήχου που ακούν. Παίζουμε εναλλάξ δυνατούς και σιγανούς ήχους. Στη συνέχεια, τα νήπια χτυπούν τα πόδια δυνατά στο πάτωμα όταν παίζουμε forte, ενώ περπατάνε στις μύτες όταν παίζουμε piano. Τέλος, τα νήπια κάθονται οκλαδόν σε κύκλο και κλείνουν τα μάτια. Χτυπούν τα χέρια τους δυνατά όταν ακούνε forte και σιγά στα γόνατα όταν ακούνε piano.
- Ανάγνωση ιστορίας «Ορχήστρα ποντικάτα»: Συζήτηση- Βρίσκουμε και άλλα ονόματα στα ποντικάκια ανάλογα με το μουσικό όργανο το οποίο παίζουν.
- Μουσικοκινητικό παιχνίδι: Βάζουμε μουσική και ανάλογα με το ρυθμό δείχνουμε κάποιες εικόνες με στάσεις του σώματος. Τα νήπια καλούνται να πάρουν τη στάση που βλέπουν. Το παιχνίδι δυσκολεύει όταν οι καρτέλες αλλάζουν γρήγορα και τα νήπια πρέπει με πολύ γρήγορες κινήσεις να πάρουν την κατάλληλη στάση.
- Γνωριμία με το «πεντάγραμμο», τις νότες και το «κλειδί του σόλ». Παίζω με τις νότες και τις ονομάζω με κινητά καρτελάκια.
- Γνωριμία με τις «παύσεις»: Μουσικοκινητικό παιχνίδι: όσο παίζει η μουσική τα νήπια κινούνται στο χώρο, όταν σταματά μένουν αγάλματα.
- Πάνω σε πολύχρωμα μπαλόνια σχεδιάζουμε το πεντάγραμμο και μια νότα στο καθένα. Το κάθε παιδί παίρνει ένα μπαλόνι, προσπαθεί να αναγνωρίσει τη νότα και την αντιγράφει πάνω σ' αυτό. Στη συνέχεια, ανακατεύουμε τα μπαλόνια, φωνάζουμε μια νότα και τα παιδιά ψάχνουν να βρουν το μπαλόνι που δείχνει τη συγκεκριμένη νότα.
- Μαθαίνουμε τραγούδια για την 25^η Μαρτίου και συζητάμε για το ύφος και το ρυθμό τους.
- Τραγούδι: «Πάσχα...Πάσχα»
- Παιχνίδι στον Η/Υ: Βλέπω και ακούω διάφορα παραδοσιακά μουσικά όργανα. Στη συνέχεια χωρίς να βλέπω, ακούω τον ήχο από ένα μουσικό όργανο και προσπαθώ να μαντέψω ποιο είναι
- Καλοκαιρινή Μουσικοκινητική παράσταση με τίτλο: «Η Γοργόνα και ο Ψαράς»

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του προγράμματος λάβαμε υπόψη μας τις προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες των παιδιών και οργανώσαμε ανοιχτές δράσεις, δίνοντας τους την ευκαιρία να συμβάλλουν στην τελική διαμόρφωση τους. Ενθαρρύνουμε την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών, την αλληλεπίδραση καθώς και την ανάπτυξη της αυτονομίας τους, διαμορφώνοντας κατάλληλες συνθήκες ώστε να είναι εφικτή τόσο η εξατομικευμένη όσο και η ομαδική εργασία. Τους δώσαμε πολλά ερεθίσματα, ενεργοποιήσαμε τη σκέψη τους και απελευθερώσαμε τη δημιουργικότητά τους. Χρησιμοποιήσαμε το παιχνίδι ως σημαντικό τρόπο μάθησης, εξατομικεύσαμε μαθησιακές διαδρομές και τις προσαρμόσαμε στο ρυθμό ανάπτυξης κάθε παιδιού λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη το γενικό αναπτυξιακό επίπεδο των παιδιών της τάξης.

Επιπλέον, δώσαμε ευκαιρίες για απόκτηση εμπειριών και για προσέγγιση γνώσεων με τρόπο βιωματικό: τα παιδιά πειραματίστηκαν, είδαν, άγγιξαν, κινήθηκαν στο χώρο και δοκίμασαν ρόλους.

Καλλιεργήσαμε κλίμα αναγνώρισης, αποδοχής και αμοιβαίου σεβασμού και φροντίσαμε να αναπτύξουμε συστηματική συνεργασία με τους γονείς, ώστε να συμμετέχουν και αυτοί στην εκπαιδευτική διαδικασία. Τα παιδιά ανταποκρίθηκαν θετικά και με τη βοήθεια των γονιών συνέλεξαν πληροφορίες και υλικό το οποίο και αξιοποιήθηκε, εμπλουτίζοντας το πρόγραμμα με νέες προτάσεις-προσεγγίσεις. Κατασκευάσαμε στην τάξη αφίσες, πίνακες και μικροκατασκευές με ανακυκλώσιμα υλικά.

Τέλος, τα παιδιά ήρθαν σ' επαφή με την έννοια της μουσικής, μάθανε να αναγνωρίζουν διαφορετικά μουσικά ακούσματα και μουσικά όργανα της Ελλάδας και άλλων χωρών.

Χαρακτηριστικό είναι ότι τα παιδιά στις ελεύθερες δραστηριότητες πολύ συχνά χρησιμοποιούσαν τα μουσικά όργανα της τάξης παίζοντας παιχνίδια που ήδη είχαμε υλοποιήσει στην τάξη και εφευρίσκοντας δικά τους.